

7/10

irizpena

DIRU SARRERAK BERMATZEKO ETA GIZARTE-
RATZEKO ABENDUAREN 23KO
18/2008 Legea aldatzen duen Legearen Aurre-
proiektuari buruzkoa.

Bilbon, 2010.urteko ekainaren 25ean



CES
EGAB

Consejo Económico
y Social Vasco

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte
Arazoetarako Batzordea

I. SARRERA

Ekainaren 14an Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordean Lan eta Gizarte Gaietarako Sailaren idazkia sartu zen. Beraren bidez, txostena eskatu zuen Diru Sarrerak Bermatzeko eta Gizarteratzeko abenduaren 23ko 18/2008 Legea aldatzen duen Legearen Aurreproiektuari buruz, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeari buruzko ekainaren 27ko 9/1997 Legearen 3.1.a) artikuluan ezarritakoaren arabera.

Berehala Batzordearen Osoko Bilkuraren kide guztiei dokumentuaren kopia igorri zaie bere proposamenak eta iritzia igortzeko eta hauen berri beharrezko Lan Batzordeari emateko, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen Funtzionamenduko Araudian ezarritakoaren arabera. 2010. urteko ekainaren 22an Gizarte Garapeneko Batzordea bildu da eta hartutako erabakietatik abiatuta Irizpen Proiektu hau egiten da, eta ekainaren 25ean Batzordearen Osoko Bilkurari aurkeztu eta gehiengoz onartu da.

II. AURREKARIAK

Kontsultatu diguten legegintzako ekimenaren xedea da 18/2008 Legearen artikulua EAEk lan-aktibazioaren arloan garatu ahal dezakeen eskumenen erabilerara egokitzea, politika hau enpleguko dispositibora eramanik. Zehazki, Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko Euskal Sistemari LANBIDE-Enpleguko Euskal Zerbitzua sartzen da. Honek eskubideko prestazio ekonomikoen izapideekin eta ebazpenarekin lotutako eskumenak bere egiten ditu, hau da, Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta eta Etxebizitzako Prestazio Osagarria, baita Gizarteratzeko Hitzarmenen prestaketa, proposamena, negoziazioa, harpidetza eta jarraipena ere.

Aldaketa hau garrantzi handikoa da gizarteratze aktiboko estrategia integrala hartzeko orduan. Honek, diru sarrerak bermatu eta gizarteratzera zuzendutako neurriekin batera, laneratze efektibora orientatutako bestelako batzuk ere antolatzen ditu, hala nola lan edo lanbide heziketarako prestutasun aktiboa edo enplegua errentagarri egitea, laneratzea aukera bat izateko helburuz.

18/2008 legea, urte eta erdiko ibilbidea baino ez duena, Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko Euskal Sistema berria erregulatzeko helburuz aldarrikatu zen eta, bere esparruan, prestazio ekonomiko eta bazterketaren arriskua prebenitu, eskusio pertsonal, sozial eta laboraleko egoerak arindu eta hiritartasuneko eskubide sozialak benetan garatzeko baliabide pertsonal, sozial edo ekonomiko nahikorik ez dutenen inklusioa erraztera orientatutako instrumentuetarako eskubidea ere erregulatzeko.

Era berean, txirotasun eta guraso bakartasunaren feminizazioa, txirotasunaren lurraldeko pilaketa, estalitako txirotasuna eta burujabetzeko zailtasunak eta soldatako maila txikiekin lotutako txirotasuna bezalako joera sozialak ere

kontuan hartu ziren. Errealitatearen bilakaera horrek behartzen zuen erredua berriro formulatzera, bi helburu orokorrekin: beharizan berrietara egokitutako erantzunak emateko baliabide egokiagoak ematea eta dauden dispositiboen implementazioan ikusitako disfuntzioak zuzentzea.

Arau berriarekin, Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko Euskal Sistemari herritartze-agiria emateaz gainera, bi berritasun ere erantsi ziren:

I) Hiru modalitateko diru sarrerak Bermatzeko Errenta deitutako prestazio bakarra eratzea. Hauek bi irizpideren arabera bereiziko lirateke: bizikidetzako unitatean diru sarrerak egotea edo ez eta, horrelakorik egonez gero, aipatutako sarrera horien jatorria, eta modalitate hauetako bakoitzak gizarteratzeko hitzarmen batekin duen lotura mota:

a) Gizarteratzeko Oinarrizko Errenta, pentsio edo lan-errentetatik etorrizko baliabide ekonomiko propiorik ez duten eta bere sarrerren hileko maila bere zenbaterora iristen ez den pertsonen eta bizikidetzako unitateei funtsean zuzenduta. Prestazio honekin batera Inklusioko Hitzarmen baten esparruan gizarteratze edota laneratzera zuzendutako laguntza espezifikoen aplikazioa ere egiten da.

b) Pentsioen Errenta Osagarria, kotizaziopeko edo kotizazio gabeko pentsioen pertsona hartzaileei zuzenduta, baldin eta bere sarrerren hileko maila Lanbide Arteko Gutxieneko Soldatara iristen ez bada.

c) Laneko Sarrerren Errenta Osagarria, lan-errentak dituzten eta sarrerren hileko maila Gizarteratzeko Oinarrizko Errentaren zenbaterora iristen ez den pertsonen zuzenduta. Prestazio hau bere lan-egoera Enpleguko Zerbitzuen interbentzioaren bidez hobetzera zuzendutako laguntza espezifikoen aplikazioarekin lotuta dago.

II) Etxebizitzako Prestazio Osagarria sartzeari gehien behar duten pertsonen –hau da, Diru Sarrerak Bermatzeko Errentaren titularrei– etxebizitza eskuratzea errazteko. Prestazio hau Gizarte Larrialdiko Laguntzek (GLL) orain arte estalitako beharizanetako asko horrela estaltzeko, baina orain eskubide bihurtzen da. Berau sartzeari, gainera, GLLei aparteko izaera itzultzen zaie.

Arau hau, bere izapideen barruan, Euskadiko EGABri kontsultatu zaio eta honek txostena egin zuen 2008. urteko urriaren 22an. Honen bidez testua egokitzen jo zuen erreforma inspiratzen duten printzipioak eta eraturik dagoen ardatzak garai berrien inguruko txirotasunaren aurpegi berriei erantzuteko beharrezkoak diren neurrian. Gainera, positiboki ere baloratu zen –diru sarrerak Bermatzeko Errenta araupetzen duen Dekretuari buruzko 2010. urteko otsailaren 17ko gure 2/2010 Irizpenean ere esaten den bezala– Lege honek enpleguari eginkizun nagusi eta protagonista ematea, eta txirotasunaren aurrean babesteko tresna gisa eta gizarteratzeko tresnari pribilegiatu gisako gaitasuna aitortuta.

III. EDUKIA

Diru Sarrerak Bermatzeko eta Gizarteratzeko abenduaren 23ko 18/2008 Legea aldatzen duen Legearen Aurreproiektuaren testuak arrazoien azalpena, 18/2008 Legearen artikuluen 27 aldaketa guztira dakartzan artikulua bakarra, bi xedapen gehigarri eta bi azken xedapen jasotzen ditu. Jarraian aldaketa garrantzitsuenak azalduta daude.

Lehenik eta behin, 18/2008 Legeak Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko Euskal Sistema berriro formulatzea ekarri duela nabarmenduta, Aurreproiektuak azpimarratzen du eredu berri hau zuzenean lotuta dagoela inklusio aktiboko estrategia integral batekin. Honek laneratze efektibora zuzendutako neurriak eratzen ditu, besteak beste. Enpleguaren zentraltasun eta protagonismoak, eskusioaren aurrean babesteko tresna gisa, funtsezko eginkizuna betetzen dutela sinetsita, kontsulta egin diguten Lege Aurreproiektuaren lehenengo helburua izango litzateke ideia hau sendotzea 18/2008 Legean bertan.

Horretarako, lan-merkatutik urrutien dauden pertsonen lanerako edo lanbide heziketarako baliagarritasun aktiboaren beharra azpimarratzen du bere sarbidea ahalbidetzeko xedez, bai eta enplegua errentagarri egitea ere laneratzea, kasu guztietan, aukera bat izan dadin. Hauxe da Diru Sarrerak Bermatzeko Legearen 7., 11., 15., 65., 66., 67. eta 75. artikuluen aldaketan xedea.

Zehazki, III. Tituluaren *“Inklusio Hitzarmenak”* I. Kapituluaren sartutako aldaketak nabarmentzen dira. Orain *“Inklusio Aktiboko Hitzarmenak”* deitzera igaroko da: 65. eta hurrengo artikuluetan egiten diren aldaketan bidez inklusio hitzarmenen izaera eta helburuak berriro definitzen dira, *“inklusio pertsonalizatuko prozesu edo ibilbide bat diseinatzen duten izaera ireki eta dinamikoko dokumentu gisa, obligazioak dakartzan konpromisoa sortuta... Inklusio aktiboko hitzarmenek lanpostu batean sartzea edo lan-egoera hobetzea ahalbidetzera zuzendutako ekintzak jasoko dituzte erabakitako terminoetan, zehazki aurre-prestakuntzako ekintzak, prestakuntzakoak, enplegua bilatzeko ekintzak eta lan-bitartekotzakoak”*.

Gainera, pertsona titularrak edo bere bizikidetzaren unitateko beste kide batzuek gizarte, etxebizitza, osasun edo hezkuntzako zerbitzuek erantzun beharreko bestelako jarduketak motak behar izanez gero, edo eskusio handiko egoera baten ondorioz laneratzera zuzenean orientatutako jardueretan parte hartzea ezinezkoa denean, inklusio aktiboko hitzarmenak pertsona titularrak berarentzat diseinatutako jarduketak betetzeko hartutako konpromisoa ere barne hartuko du. Era berean, 75. artikuluan (gizarteratze eta laneratzera orientatutako interbenzio motak) egiten den idazketaren aldaketak aipatzen du gizarteratze eta laneratzearen helburuak betetzeko *“inklusio aktiboko hitzarmenen esparruan laneratzera orientatutako jarduketak ahalbidetzen dituzten programak, zerbitzuak edo enpleguaren alorreko zentroak ezartzea”* beharrezkoa izango dela.

Bigarrenik, 18/2008 Legearen aldaketaren xedea da Eusko Jaurlaritzak eta, zehazki, LANBIDE-Enpleguko Euskal zerbitzuak eskubideko prestazio, Diru

Sarrerak Bermatzeko Errenta eta Etxebizitzako Prestazio Osagarriaren izapide eta ebazpenarekin lotutako eginkizunak, baita inklusioko hitzarmen prestaketa, proposamen, negoziazio, harpidetza eta jarraipena ere, bere egitera egokitzea. Horretarako, 18/2008 Legearen 2., 7., 17., 19., 23., 24., 36., 43., 59., 60., 61., 62., 66., 67., 68., 69., 70., 86., 87., 88. eta 92. artikuluetan aldaketak egiten dira.

Lehenik eta behin, 86-88 bitarteko artikuluetan beharrezko aldaketak egiten dira Udal eta Foru Aldundietatik aipatutako prestazioak kudeatzeko zereginak (Aldundiak) eta eskubioko egoerak edo honen arriskua antzematea eta inklusioko hitzarmenen prestaketa eta jarraipena (udalak) Eusko Jaurlaritzari eskualdatzeko.

Horretaz gainera, beharrezko aldaketak egiten dira LANBIDE-Enpleguko Euskal Zerbitzua Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko Euskal Sistemari sartzeko. Horrela, erakunde hau izango da aipatutako prestazioak eta inklusioko hitzarmenak kudeatuko dituena, EAEk lan-aktibazio arloan garatu ahal ditzakeen eskumenak kontuan harturik.

IV. GOGOETAK

GOGOETA OROKORRAK

I. Arauaren balorazio orokorra

Lehenik eta behin, kontsulta egin diguten 18/2008 Legearen aldaketak, funtsean, LANBIDE-Enpleguko Euskal Zerbitzuari Diru Sarrerak Bermatzeko Errentaren eta Etxebizitzako Prestazio Osagarriaren izapidetza, jarraipen eta ebaluazioan eginkizun nagusia ematea bilatzen du. Zentzu horretan, egokitzen jotzen dugu arau honi dagokionez aipatutako zalantzetako bat argitzea, Zerbitzu honi aipatutako prestazio horien kudeaketan ematen zaion eginkizuna argitzean.

Era berean, egokitzen jotzen dugu erakunde bakarra izatea, hiruren ordez, diagnostiko eta ebaluazioko irizpideak kudeatu eta aplikatzen dituena, herritar guztientzako irizpide homogeenak ezartzen dituena, errolatzeko lurraldea zein den kontuan hartu gabe.

Hala eta guztiz ere, orain dela hemezortzi hilabete onartutako arau bat aldatzeko proiektua aurkezten digute, nahiz eta arau honek gaurko egunean guztiz definituta ez dauden garatzeko instrumentuak behar dituen. Bitartean, LANBIDE-Enpleguko Euskal Zerbitzuaren diseinu eta konfigurazioko aurrerapenak zerbitzu integratua planteatu dute, eskubideko prestazio ekonomikoak kudeatzeko, besteak beste, horrela, bide batez, gainezka dauden gizarte zerbitzuen zeregina arintzeko. Izan ere, gaur egun bere denbora, neurri handi batean, berezkoak ez dituen administrazioako gestioak egiten ematen du eta, horrela, diseinu berriari esker, gestio hauek LANBIDEk egingo lituzke.

Gure iritziz, zerbitzu integratu hau abiarazteko prestazio hauen kudeaketa berriro formulatu beharko litzateke. Diru Sarrerak Bermatzeko eta Gizarteratzeko Legeak, bere Hirugarren Azken Xedapenean (honek kudeatzeko ereduaren egokitzapena araupetzen du), Eusko Jaurlaritzari legean aurreikusitako prestazio ekonomikoen eta laneratze eta gizarteratzeko instrumentuen kudeaketa eta koordinazioa zuzeneko ekintza deklaratzeko gaitasuna ematen dio. Halaber, bere 85.2. artikulua zehazten du zuzeneko ekintzat zer hartzen den, eta argi uzten du bere burutzapena Dekretu bidezkoa izan behar dela. Hala eta guztiz ere, aipatutako Azken Xedapenak xedatzen du bide hau jarduketak ebaluatu ondoren bakarrik erabili ahal izango dela.

Hori bai, momentu hauetan Legearen ebaluazio batek presazkoa emango lukeela kontuan harturik (urte eta erdiko bitzta baino ez du), gure iritziz ez da egokia zuzeneko ekintza deklaratzeko prestazioak berriro formulatu eta bere kudeaketa LANBIDEN integratzeko. Ondorioz, aipatutako formulazio hori berriro egiteko aukeratutako bidea, Legearen aldaketa, egokitzat jotzen dugu.

II. Inklusio Aktiboko Hitzarmenak

Araudian enpleguaren zentraltasuna, inklusioko erreminta gisa, sendotzea Batzorde honek bereziki baloratzen duen alderdia da, beste batzuetan ere adierazi duen bezalaxe.

Hala eta guztiz ere, Langabeziagatiko Babesaren legerian bere garaian sartutako aldaketa arauemaile hutsen esperientziak eta emaitzek, “jardueraren konpromisoa hartu eta honen konpromisoak betetzeko” betebeharrak adierazia ezarrita, Inklusio Aktiboko Hitzarmenek 18/2008 Legearen aldaketak aurkeztu dituen terminoetan eduki dezaketen eraginkortasunaz zalantzak edukitze-
ra eramaten gaituzte. Gutxienez, hitzarmen bakoitzari zehaztasun operatiboa ematea nekeza izango da, hainbat arrazoi direla kausa:

- *“Hitzarmenaren” kontzeptuak berak, izan ere, bere edukiak esku hartzen duten alderdiek adostu behar dituzte (LANBIDE eta interesduna) eta baliteke bere interesak momentu batean erraz ez adostea, akordioak lortzeko, eta bere izaera “ireki eta dinamikoak” azkenean eskubidea eskuratzea eragin zuten konpromisoak itxuragabetzea ekar dezakete.*

- *“Pertsonalizatua” egiteko asmoa, hau da, ad hoc pertsona bakoitzarentzat. Izan ere, honek bi alderdiei, LANBIDE eta interesdunari, obligazioak dakartzen konpromisoak ekartzen dizkie. LANBI-
DERAKO bereziki arazoa izango da momentu bakoitzean zerbitzu irisgarri eta egokituen eskaintza bermatu ahal izatea hitzarmenaren sinatutako maila zehatz eta banakoaren konpromisoak bete ahal izateko.*

Hasteko, hitzarmen hau serio landu behar izanez gero, pertsona bakoitzarekin denbora dezente beharko da, izan ere, lehenik, “diagnostiko pertsonalizatua” egin behar da, jarraian edukien proposamena egin behar da, ondoren sinatu aurretik jaso beharreko edukiak negoziatu behar dira... Eta hori guztia eskatutako prestazioetarako eskubidea aitortu ahal izateko aurretiko eskakizun/baldintza gisa. Gure ustez hauek atzeratu ahal daitezke, pertsonentzat batere egokia izango ez dela. 70.2 artikulua berak (Ebazpena, ebazteko epea eta administrazioaren isiltasuna), bere idazketa berrian, xedatzen du LANBIDEK “ukatzeko ebazpena emango duela edo inklusio aktiboko hitzarmen egokia sinatuko duela bi hilabeteko epearen barruan, prozedura hasten denetik aurrera zenbatuta”.

Zehazki, 68. artikulua (Beharizanen diagnostikoa eta gizarteratzeko hitzarmena egitea) “eskuzkoa” dela kalifikatu ahal izango litzatekeen prozedura deskribatzen du. Eta honek dakartzak eduki zehatzak, LANBIDE eta pertsona interesdunaren arteko elkarrekiko konpromisoak eta obligazioak eta egoki pertsonalizatuak (diagnostikoaren arabera) paperetik errealitatera pasatzea baliteke oso zaila izatea.

Azken batean, Batzorde honek ulertzen du 75. artikulua idazketa berrian adierazten dena (Gizarteratze eta laneratzera orientatutako interbentzio motak), Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren esparruari erreferentzia eginda, hau da, “jarduketak antolatzea”, Lege honen erronka nagusietako bat dela.

III. LANBIDE-Enpleguko Euskal Zerbitzuari buruz

Gure iritziz legearen aldaketa hau beharrezko baldintza da, baina ez nahikoa, LANBIDEK enpleguko politika aktiboak inplementatzeko helburua bete ahal izateko eskubideko prestazio ekonomikoak izapidetu eta inklusioko hitzarpenak aplikatzearen bitartez.

Zeregin hau arrakastatsua izan dadin oraindik ez dituen baliabide teknikoak eta giza baliabideak eta egitura eskuratu behar ditu. Horregatik, legea aldatzeko proposamenaren ostean dagoen filosofiarekin bat egiten dugun arren, sortzen zaizkigun zalantzak azpimarratu behar ditugu¹, are gehiago LANBIDEK politika aktiboko erreminta gisa duen lan izaera arriskuan jarri ahal izango litzatekeen. Sistemaren arrakasta bere egituraren eta –orain arte- definitu gabe dagoen nahasitako gainerako erakundeekiko koordinazio baten sendotasunaren mende egongo da.

Gainera, Legea aldatzeko proposamenak konpontzen ez dituen eta garrantzitsuak ez diren bestelako kontu batzuk ere badaude:

- LANBIDEREN bulegorik ez duten udalerrri horietan zerbitzuak eskuratzea nola konponduko den zehaztea.
- Legean erakunde pribatuei adjudikatzen zaien eginkizuna argitzea.
- Azkenik, gogorarazi behar dugu politika aktiboen transferentziak oraindik

1- Zentzu horretan dagoeneko adierazi dugu otsailaren 17ko Sarrerak Bermatzeko Errenta araupetzen duen Dekretu Proiektuari buruzko gure 2/2010 Irizpenean.

adostu gabe daudela. Testuan dagoeneko eginda balego bezala adierazten da. Baloratzen dugun arauak diseinatutako ereduak diru sarrerak bermatzeko politika enpleguko dispositibora eramatea dakar, eta dispositibo hau, egun Estatuko Enpleguaren Zerbitzu Publikoak kudeatzen duen Politika Aktiboen transferentziatik datozen baliabiderik gabe (ekonomikoak, giza baliabideak, azpiegiturak, teknikoak), nekez izango da bideragarri.

IV. Oinarrizko Gizarte Zerbitzuen eginkizuna

Gure iritziz orain LANBIDERI egozten zaizkion lanak egiten zituzten Udal Gizarte Zerbitzuetako langileek hemendik aurrera bete behar duten eginkizuna argitu behar da, eta nola aurreikusten den aldaketok eragitea.

Izaera orokorreko gogoetak bukatuta, Euskadiko EGABk beharrezkotzat jotzen du hurrengo hauek helaraztea:

GOGOETA ESPEZIFIKOAK

Arrazoen azalpena

Arrazoen azalpenaren bosgarren lerrokadan esaten da ezen, laneratze efektibora orientatutako neurrien artean, *“enplegua errentagarri egitea dago, laneratzeara, kasu guztietan, aukera erakargarri edo errentagarria izateko xedez... , kasu hauetan enplegu hobeetaranzko aurrerapena erraztera orientaturiko flexiguritateko estrategia bat aplikatzea erraztuta...”*.

Proposatzen dugu “flexiguritateko” adierazpena ezabatzea, izan ere, honek lan-merkatuari aplikatutako malgutasun eta segurtasunaren konbinazioa dakar, arau honen testuinguruan egokia ez dirudiena.

11. artikuluari buruz. Definizioa.

Komenigarritzat jotzen dugu artikulua honen idazketa osatzea jarraian azaldu bezalaxe, “eta eskubide subjektibokoa” adierazpena erantsiz, alderdi honek Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta definitzeko orduan duen garrantzia dela kausa:

“Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta izaera ekonomiko eta eskubide subjektiboko aldizkako prestazioa da, oinarrizko beharrezanekin lotutako gastuei zein lan edota gizarteko inklusioko prozesu batetik etorritako gastuei aurre egiteko sarrera nahikorik ez duen bizikidetzako unitate bateko pertsonen zuzenduta”

17.1 artikuluari buruz. Titularren pilaketa eta 19.2. Pertsona titularren obligazioak.

Batzorde honek deritzo artikulua hauetan proposatzen den idazketa berriaz, LANBIDEK “beharrezko diagnostikoaren” bitartez duen funtsezko eginkizunaz

edo Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta emateko edo titular jakin batzuk enplegurako baliagarritasunetik salbuesteko “LANBIDEK duen zentzuaz”, eskubide subjektibokotzat hartutako prestazioa izanik, beharrezkoa izango litzatekeela Legean edo berau garatzen duen araudian behar bezain **zehatz eta objektibatuta** gelditzea bere diagnostikoak, iritziak eta erabakiak eragin behar dituzten elementuak.

15. artikulua. Lotura inklusioko hitzarmenarekin.

Lehenik eta behin, 15.1. atalean “*lanerako erabateko ezintasuna*” adierazpena ordezkatu beharko litzateke Gizarte Segurantzaren Lege Orokorrean², erabilitako “*erabateko ezintasun iraunkor eta ezintasun handia, eta kontribuzio gabeko ezintasuna*” adierazpenaz. Bestaldetik, pertsona onuradunen artean pentsio horiek kontribuzio gabeko mailan jasotzen dituztenak ere jaso beharko lirateke.

Era berean, 15.2. atalean ikus dezakegu gizarteratzeraz zuzendutako jarduketak pertsona titularren konpromisoaren ikuspuntutik bakarrik aurkezten direla, eta botere publikoek gizarte zerbitzuak, etxebizitzakoak, ... laneratzeko prozesua egingarria izateko maila egokian eskaintzeko duten obligazioaren erreferentzia oro ahaztuta.

Zentzu horretan bertan, gure iritziz 18/2008 Legearen 65. artikulua idazketa berriak (Inklusioko hitzarmenak. Definizioa eta izaera) Administrazioak pertsona onuradunaren inklusioa posible egiteko beharrezko tresnak eskaintzeko hartutako konpromisoa ere aipatu beharko lukeela.

19.2.b) artikulua. Diru Sarrerak Bermatzeko Errenta. Pertsona titularren obligazioak.

Batzorde honek beharrezkotzat jotzen du enplegurako baliagarritasunaren salbuespenen artean ezintasuneko pentsioen (kontribuziopeko eta kontribuzio gabeko bere modalitateetan) pertsona onuradunak jasotzea, artikulua zehatz honetan eta legearen aldaketa honen antzeko erreferentzia osoan.

Halaber, esaten da “*baliagarritasun honek enpleguaren eskatzaile gisa etenik gabe inskribatuta egon, enplegu edukia ez baztertu, enpleguaren borondatezko baja, ezta behin betikoa edo aldi baterakoa ere, ez hartu eta justifikatutako muturreko kausarik gabe lan-eszedentziako egoera bati ez heltzeko konpromisoa ere jasoko duela*”.

Gure iritziz legegileak argitu beharko luke zer ulertzen duen “justifikatutako muturreko kausa” esatean.

61. artikulua. Prozeduraren arau komunak. Eduki ekonomikoko baliabideak eta prestazioak egiaztatzea.

Artikulu honen 2. atalaren idazketa berriak esaten du “*pertsona eskatzaileak edo*

2- Ekainaren 20ko Legegintzako 171994 Errege Dekretuak onartutako Testu Bat Egina.

bere bizikidetzaren unitateko kideak baliatu ez diren izaera ekonomikoko eskubideen hartzekodunak izanez gero, baita elikagaien eskubideena ere ezkontzako bizikidetzaren etete efektiboa egiaztatzen den kasuetan, LANBIDE-Enpleguko Euskal Zerbitzuak, Diru Sarrerak Bermatzeko Errentaren edota Etxebizitzako Prestazio Osagarriaren eskabidea denean, edo dagokion Udalak, Gizarte Larraldiko Laguntzako eskabidea denean, pertsona eskatzaileari eskatuko dio ezen, espedientearen instrukzioa bukatu baino lehenago, bere eskubideak baliarazi ditzan indarreko legerian xedatutakoarekin bat etorriz”.

Idazketa honen bidez ezartzen bada prestazioa eman aurretik beharrezkoa dela eduki ekonomikoko bestelako eskubide batzuk aitortzea, honek babesik gabeko egoera luzeak eragin ditzake, are gehiago gerta daitekeenean emaitza zehaztasunaz aurreikusgarria ez izatea (adibidez elikagaien obligazioaren kasuan). Horregatik, uste dugu “baliarazi” hitzaren ordez “eskatu” hitza ezarri behar dela, argituta eskubide horiek aitortutakoan, horrelakorik gertatuz gero, prestazioaren etorkizuneko ordainketekin konpentsatuko direla.

Bestaldetik, berriro adierazi behar dugu Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko Lege Proiektuari buruzko urriaren 22ko gure 1/2008 Txostenean azaldutakoa, artikuluko honen laugarren atalean bigarren atal hau zehazten den zentzuan, izan ere, esaten da “*aparteko egoeretan eskatzailea 2. atalean aurreikusitako obligaziotik salbuetsi ahal izango dela, eta salbuespenezkotasun hau araudian erregulatu behar da*”. Gure iritziz, garatzeko araudiak jarraitu beharreko irizpiderik ez finkatzean, legez kontrako deslegalizazioan erortzen den araudirako zurizko igorpen baten aurrean gaude. Legezko aginduak aipatutako bigarren atalaren obligaziotik salbuestea ezartzen duen arauzko erregulazioa gidatu behar duen oinarritzko irizpidea esplizitatu beharko luke.

V. ONDORIOAK

Euskadiko EGABk egokitzat jotzen du Diru Sarrerak Bermatu eta Gizarteratzeko abenduaren 23ko 18/2008 Legea aldatzen duen Lege Aurreproiektuaren izapidetzea, aholku organo honek egindako kontsiderazioak eginda, hala ere adierazi nahi dugu proposatutako legearen aldaketa ez litzatekeela indarrean sartu beharko enpleguko politika aktiboen transferentzia gauzatu arte.

Billbon, 2010. urteko ekainaren 25-ean

O.E. Presidentea
Juan María Otaegui Murua

Idazkari Nagusia
Francisco José Huidobro Burgos